

२४ औं भूकम्प सुरक्षा दिवस

भूकम्पीक सचेतना, सुरक्षित संरचना

Role of CSO in Earthquake Safety campaign

भूकम्पीय सुरक्षा अभियानमा नागरीक संस्थाहरुको
भूमिका

प्रस्तोता
विष्णु प्रसाद तिमिलिसना
महासचिव, राष्ट्रिय विपद व्यवस्थापन सञ्जाल नेपाल
(डिमान)

विपद र मानवीय संकटमा नेपाल

विपद्का प्रमुख कारणहरु

प्राकृतिक

भूकम्प, वाढी पहिरो, हिमपात, हिमपहिरो, असिनापानी, अतिवृष्टि, अनाबृष्टि खडेरी, हुरिबतास, शीतलहर, चटयाड़.

भूकम्पीय दृष्टिले ११औं वाढी पहिरो जन्य प्रकोपका दृष्टिले ३० औं र जलवायु परिवर्तनका दृष्टिले चौथो स्थानमा सडक दुघटना बाट ५० औं र भूकम्पीय जोखिमयुक्त शहरहरुमा काठमाडौं पहिलो स्थानमा रहेको छ ।

गैर प्राकृतिक

महामारी, आगलागी, अनिकाल, डढेलो, कीटआतड्क, बर्डफ्लु, जनावर आतड्क, हवाइ तथा सडक दुघटना, आन्तरिक छन्द, वन्द, नाकावन्दी

यथार्थमा नेपालमा भूकम्प

- भूकम्प नेपालमा जुनसुकै बेला पनि आउन सक्छ ।
- नेपालमा पटक पटक ठूला साना भूकम्प र भूकम्प पछि पराक्रमनहरु आएको विगतका इतिहासिक तथ्याङ्क र अनुभवहरु हाम्रा सामु छन् ।
- १९९० र २०७२ को भूकम्प हरेक नेपालीका लागि स्मरणयोग्य रहदै आएका छन् ।
- भूकम्प रोक्ने कुनै प्रविधीको विकास भएको छैन ।
- भूकम्प आउने पूर्व सूचना प्रणालीको अभै विकास भएको छैन ।
- भूकम्पले विपद् निम्ताएको होइन , कमजोर संरचना र भूकम्पीय जोखिम न्यूनीकरणको पूर्व तयारीका अभावका कारण नेपालीले विपद्को सामाना गर्नुपर्ने वाध्यता रहदै आएको छ ।

भूकम्पको प्रभाव

तत्कालीन प्रभाव

दिर्घकालीन प्रभाव

तत्कालीन प्रभाव

मानवीय क्षति

मनिसको मृत्यु, घाइते तथा चोट पटक
लाग्नु, लास फेला नपन् आदि

आर्थिक क्षति

सञ्चित धनको क्षति, भौतिक संरचनाको
क्षति, भूमिको क्षति, बाली-नालीको क्षति,
पशुधनको क्षति, सार्वजानिक सम्पत्तिको
क्षति आदि

दीर्घकालीन प्रभाव

मानसिक प्रभाव

व्यक्तिगत तथा सामाजिक नैराश्यता,
अपाङ्ग भएकालाई आजिवन
हिनताबोध, दीर्घकालीन मनोबैज्ञानिक
असर आदि

आर्थिक प्रभाव

व्यक्तिगत तथा सामाजिक आर्थिक
पीडा, गरिबिको समस्या, भौतिक
पूर्वाधारमा कमि, खाद्यान्तको अभाव,
सुस्त अर्थिक बृद्धि आदि

दिर्घकालीन प्रभाव . . .

मानवसंसाधनमा प्रभाव

दक्ष मानिस समेत मर्ने, घाइते वा अशक्त हुनसक्छन्

सामाजिक प्रभाव

विपद्का कारण बसाई सराई गर्नुपर्दछ । आफनतबाट छुट्टिनु पर्ने लुटपाटका घटना बढ्ने ।

सांस्कृतिक प्रभाव

विपद्को कराण विस्थापित हुँदा एउटै धर्म संस्कृति भएको समुदाय छुट्टिनु पर्ने, धार्मिक आस्था र सद्भाव सचेतलाई प्रभाव पार्दछ ।

भूकम्प सुरक्षामा नागरिक संस्थाका सरोकार

- बुझाइमा एकरूपता
- नीति, रणनीतिक, प्रतिकार्ययोजना तथा कानूनहरुको तर्जुमा स्थानीयकरण
- जोखिम युक्त आवास तथा क्षेत्रको पहिचान प्रवलिकरण तथा स्थान्तरण
- सरोकारवालाहरुबाट कर्तव्य अधिकार कार्यान्वयन सुशासन
- अभ्यवलियो अभ्यराम्भो पूर्वाधारको निर्माण
- समुदायको विपद् सामना गर्ने क्षमता विकास
- सचेतना र पूर्व तयारी
- सुरक्षित शिविर तथा आवासको अधिकारको प्रत्याभूतीको अवस्था

- मनोसामाजिक परामर्श सेवा
- राहत तथा उद्धार, जीवीकोपार्जन
- विपद र विकासको मूलप्रवाहीकरण र दिगो विकास लक्ष प्राप्ती
- स्फियर मापदण्ड आधारित विपद व्यवस्थापन
- जोखिम न्यूनीकरणमा लगानी श्रोत व्यवस्थापन
- प्राधिकरणको सुदृढीकरण
- निरन्तर अध्ययन अनुसन्धान
- सरोकारवालाहरु बीचको साझा प्रनिवद्धता

भूकम्प संरक्षा अभियानमा नागरिक संस्थाहरुको भूमिका

- सचेतना बुझाइमा एकरूपता
- निगरानी र नेतृत्व
- सहभागिता, सहकार्य , समन्वय
- निरन्तर बकालत पैरवी

भूकम्पीय सुरक्षाका अभियानमा

हाम्रो

साभा **लक्ष्य**

साभा **योजना**

साभा **लगानी**

साभा **थलो**

सहकार्य , समन्वय र निरन्तर निगरानी

धन्यवाद